

ABONNEMENTS

Indochine Union postale

Un an... 8.00 Un an... 10.00

Six mois... 5.00 Six mois... 6.00

Annouces Légales

0 g 10 la ligne de 6 points sur justification de 9 caractères quelle que soit la page

Annouces Commerciales

On traite à forfait

Dông-Pháp Thời-Báo

NĂM THỨ HAI SỐ 303
Ngày thứ tư
24 July 1925
TỔNG LÝ: NGUYỄN-KIM-DINH
CHỦ-BÁI: NAM-KIỀU

Le Courrier Indochinois

東法時報

MỘT TUẦN XUẤT BẢN 3 LẦN, NGÀY THỨ HAI, THỨ TƯ, THỨ SÁU

BÀO QUẢN
71, đường Nac Mahon, 71
SAIGON
Điện thoại (Téléphone)
66-724

GIÁ BÁN

Dông-Pháp Augustin

Một năm... 8.00 Một năm... 10.00

Năm năm... 5.00 Năm năm... 6.00

GIẤY BÁO PHẢI TRỞ TIỀN TRƯỚC

Mandat và thẻ tín dụng

Nº 278 M. NGUYỄN-KIM-DINH

Hàng báo có thể chuyển tiền bằng thư gửi xin chuyển tiền trước

Thầy giáo ngày nay

Nước ta có câu: "Quần sư phụ" nghĩa là trên hết phải tôn sư trọng đạo. Nhưng ngày nay, kể đến phải kể thầy là kẻ đã cầm đầu nhà trường mới trí cho mình biết được mọi lẽ trong đời, rồi phải trông chờ là người đã cho mình náo nức học hành, cũng nuôi dưỡng mình trở nên khôn ngoan vậy. Sách Tây cũng nói rằng thầy là kẻ thay mặt cho cha mẹ, là một ông cha thứ hai vậy. Thầy là kẻ đã tạo thành cho mình một cuộc đời bằng tinh thần, đã chỉ cho mình biết thế là vui thế là buồn thế là thanh cao thế là đo tiển mà cha mẹ là người đã nuôi dưỡng cho mình một đời sống vật chất mà thôi. Thầy đứng trước cha, thầy đứng trước mẹ là vị lý lý.

Làm người mà được coi huy hiệu làm thầy đời cũng danh dự lắm thay! Vì cái danh vọng ông thầy rất quý nên các em từ ngày xưa khi đã mới một trong hoàn trường học thì ông thầy đã dạy cho em lựa ngay cái chữ ông đồ. Khi các em đã lãnh cái trách nhiệm làm em rồi thì các em một hai lúc cũng tự tay viết chữ ông đồ không khi nào dám làm bỏ nghĩa vụ. Các em cho mình là kẻ đã đứng vai tưởng làm mô phạm cho người, người làm khuôn mẫu cho em, kẻ khác, nếu làm không hết chữ trách nhiệm không mô, phạm không phạm, thì còn ra trò làng gì. Chẳng những mang tiếng là ông thầy không ra dáng mà lại còn dấy nổi với giảng dạy son thỏ vớ nửa kia.

Cái trẻ con còn non, còn tính trẻ con vẫn vậy, không phải như kẻ đã khôn lớn biết suy nghĩ biết phân biệt là phải trái, chỉ thấy là bắt chước ngay, thấy là tin ngay bả và cho nên các em ngày xưa bao giờ cũng nghiêm chỉnh, cẩn trọng, một việc nhỏ mà cũng không dám thất tín với học trò, cho đến khi an khi mới khi ra khi vào đều có chừng mực cả. Về việc dạy dỗ trẻ con thì các em có rất nhiều, các em nói học trò là con thứ hai của mình thì mình phải lo dạy dỗ nếu mình lơ đãng thì sao xứng mặt làm cha làm thầy người. Chẳng những thế mà thôi, trẻ con bây giờ thì là những kẻ thiên niên ngày sau, những kẻ đi học ngày nay là kẻ ra làm quan làm thầy ngày mai. Những kẻ ấy sau ra gánh vác việc đời việc nước nên ta không trau dồi đức hạnh cho chúng nó thì làm sao trọn nghĩa vụ kẻ làm dân trong nước.

Những đứa trẻ là những nụ hoa non mà kẻ làm thầy là người thợ trồng hoa nên không thể nào tưới gốc thì ngay sau làm sao có thể được những cành hoa thơm tho tươi tốt để rải hương phở sắc cho non sông này được vô vàng. Vì trách nhiệm ông thầy không phải là nhỏ, thiên chức ông thầy không phải là tầm thường cho nên các em ngày xưa mới bắt đầu thành với xã hội, cảm ơn

dưới mái nhà cô, bên vách đất lo nung đúc nhân tài, bắt đầu nhân trí hầu ngày sau có kẻ làm ruộng cày cấy chống giữ lấy giang sơn mà đầu trong lúc nhàn nhàn ở dưới trời xanh vàng các em cũng được tiếng a người đã hết lòng với đất nước. Các em tuy là kẻ kỳ mà xứng mặt làm mô phạm, tuy là thanh lịch mà lại vô vàng thay! Đó là nơi chuyện các em ngày xưa, bây giờ ta thử xem các thầy giáo ngày nay.

Các thầy giáo ngày nay về phần vật chất không đến nỗi thiếu thốn, mặc dù như các em từ ngày xưa đã ngày chỉ uống nước trà và nước chè, nhưng sách vở học trò, và phần lương bổng tuy không được hậu đãi bằng các em từ ngày xưa, nhưng đối với các em thì còn mang hơn em ta thì non thấp hơn, cũng đủ cơm ngon ăn ngọt với người.

Cái chữ trách nhiệm của các thầy giáo ngày nay lại còn mang hơn em ta thì non thấp hơn, cũng đủ cơm ngon ăn ngọt với người. Các thầy giáo ngày nay về phần vật chất không đến nỗi thiếu thốn, mặc dù như các em từ ngày xưa đã ngày chỉ uống nước trà và nước chè, nhưng sách vở học trò, và phần lương bổng tuy không được hậu đãi bằng các em từ ngày xưa, nhưng đối với các em thì còn mang hơn em ta thì non thấp hơn, cũng đủ cơm ngon ăn ngọt với người.

Nhưng thân ái! các thầy giáo ngày nay tuy nhiều không làm trọn nghĩa vụ, không biết nâng cao nhân cách của mình lên, coi mình là kẻ làm thầy dạy dỗ, qua loa cho rồi việc ngày hai buổi sách vở là trọng rồi, có dạy không dạy cũng được, có hiểu không hiểu cũng được, miễn đến tháng lãnh đủ đồng lương là xong việc. Tiền thầy bỏ túi, củ tỏi dầm lưng, có nên không nên cũng mặc, có quan hệ gì! Nếu có quan hệ đến số học chánh học, quan thanh tra đến thì các thầy làm bộ sống hờn, làm những việc rất nhàn nhã, rất thương phong bại hóa. Châu ơi! làm thầy mà đến thế thì còn gì, thì làm sao người ta không làm cho là cá nhân gì đâu, than trách rằng ban gì đâu trẻ ngày nay toàn là trái mắt mắt không đủ làm mô phạm cho học trò. Ký giả viết

HÔI BẮT GHEN

Số báo 206 ngày 6 Jun 1925 tại một lần được mấy bậc thầy của chi em ở một lúc tỉnh gọi tên xin ghi tên vào hội nhà Sông tôi nghĩ đường xa xa xuôi dòng sông các thầy khi hiểu sự khổ cực tiếp với nhau, chẳng biết chi em nghĩ làm sao, chờ đợi thì không thể nhàn nhàn mà theo có kỳ cho được.

Có Huyền lên nói: Lỡ có Hội trường phân rất phải, song tôi nghĩ chi em ở một lúc tỉnh có ông yêu mến hội mình nếu mình chẳng nhận lời thì sẽ ra là phụ phần người là quá. Nay tôi tỉnh cho các tỉnh đều lập riêng một hội ngành, để khi nào chi em ở hội chánh Saigon có theo thì gặp nhau mà bắt ghen, tôi đã một lúc có người tiếp tay, hát là có nơi an nghỉ. Mà chi em ở một lúc tỉnh khi nào theo chúng tôi tới Saigon, lại có chi em mình đây giúp sức nữa. Thế rồi phải lưỡng lự kỳ kỳ huy chương?

Chi em, Hội ta mới lập ra có một tuần lễ mà em coi một thành viên làm tôi xin đặt em vào Hội nhà Sông tôi nghĩ đường xa xa xuôi dòng sông các thầy khi hiểu sự khổ cực tiếp với nhau, chẳng biết chi em nghĩ làm sao, chờ đợi thì không thể nhàn nhàn mà theo có kỳ cho được.

Có Huyền lên nói: Lỡ có Hội trường phân rất phải, song tôi nghĩ chi em ở một lúc tỉnh có ông yêu mến hội mình nếu mình chẳng nhận lời thì sẽ ra là phụ phần người là quá. Nay tôi tỉnh cho các tỉnh đều lập riêng một hội ngành, để khi nào chi em ở hội chánh Saigon có theo thì gặp nhau mà bắt ghen, tôi đã một lúc có người tiếp tay, hát là có nơi an nghỉ. Mà chi em ở một lúc tỉnh khi nào theo chúng tôi tới Saigon, lại có chi em mình đây giúp sức nữa. Thế rồi phải lưỡng lự kỳ kỳ huy chương?

Có Huyền lên nói: Lỡ có Hội trường phân rất phải, song tôi nghĩ chi em ở một lúc tỉnh có ông yêu mến hội mình nếu mình chẳng nhận lời thì sẽ ra là phụ phần người là quá. Nay tôi tỉnh cho các tỉnh đều lập riêng một hội ngành, để khi nào chi em ở hội chánh Saigon có theo thì gặp nhau mà bắt ghen, tôi đã một lúc có người tiếp tay, hát là có nơi an nghỉ. Mà chi em ở một lúc tỉnh khi nào theo chúng tôi tới Saigon, lại có chi em mình đây giúp sức nữa. Thế rồi phải lưỡng lự kỳ kỳ huy chương?

Có Huyền lên nói: Lỡ có Hội trường phân rất phải, song tôi nghĩ chi em ở một lúc tỉnh có ông yêu mến hội mình nếu mình chẳng nhận lời thì sẽ ra là phụ phần người là quá. Nay tôi tỉnh cho các tỉnh đều lập riêng một hội ngành, để khi nào chi em ở hội chánh Saigon có theo thì gặp nhau mà bắt ghen, tôi đã một lúc có người tiếp tay, hát là có nơi an nghỉ. Mà chi em ở một lúc tỉnh khi nào theo chúng tôi tới Saigon, lại có chi em mình đây giúp sức nữa. Thế rồi phải lưỡng lự kỳ kỳ huy chương?

Thượng Hải: số người đình công ở Thượng Hải tăng lên đến 250.000 người. Các xưởng đều đình công cả chỉ trừ vài nhà máy sợi của Nhật. Số dây thép nước, nhà máy điện còn làm việc thôi. 1.500 lính thủy Hồng-Mao và Langsa đã lên bộ để bảo vệ các Tò giới. 400 lính thủy Hoa kỳ cũng ở tại Thượng Hải.

Thượng Hải 19 Jun. - Ba chiếc tàu binh của Nhật đã tới Thượng Hải. Các nơi vẫn còn rối loạn. Một người lính cảnh sát Hồng-Mao bị trọng thương. Bốn học sinh đều nhào nhào lên đòi khởi chiến với Hồng-Mao, và đòi lại đất Tàu đã nhượng cho ngoại quốc ở Chungking rất là nguy ngập. Lãnh sự Nhật và Lãnh sự Hồng-Mao đã bỏ tòa Lãnh sự trốn mất. Những người Âu châu ở Thượng Hải không dám ra khỏi nhà, các phố xá đều đóng cửa cả.

Liệt-cương đã điện lên Bắc kinh được châu phủ Trung-Hoa mau mau giúp cho yên loạn.

Tin nước Nga (Russie)

Thánh phủ Soviet đã bắt được một hội bí mật tên là "Nước-Nga của người Nga" và đã kết án cho hội ấy làm trịnh tham cho nước Pologne. Belavina là cựu Đô-đốc đạo quân của vua Nga và nhiều viên quan vô thuộc về đạo quân Cờ đỏ ở miền Nam đã bị bắt. Tòa án binh ở Kiel đã kết án Đô đốc Belavina là người phản quốc phải xử tử, 12 viên quan vô và một người dân bị phải án tử.

Nga bắt giữ giết cho Tàu

Đảng xã-vết cho khi giới tư con đường Tây-bá-lợi ở địa phận của Verkhutinsk Kintcha đến địa giới ngoại Mông cổ. Những khi giới ấy từ từ sa-mao Gohi rồi dùng ngựa chở đi phân phát mọi nơi. Muốn cho cho cho sự ám-muội này tương Feng tuyên ngôn rằng con đường từ Kalgan đến Ourga rất nguy hiểm cho khách bộ hành vì ở con đường ấy rất nhiều giặc cướp. Cái thuật của Feng cũng khôn ngoan thật nhưng làm sao cho được muốn ngăn con mắt thế gian Đảng Soviet cũng đã tìm tằm thật bộ nhứt thiết không chịu dục cuộc hội nghị Genève.

Tin nhà thám-hiêm Amundsen

Ông Amundsen đi thám hiểm Bắc cực đã về Spitzberg. Ông nói máy-bay của ông đã đến Bắc cực khoảng 87-44 và khoảng 88-40 thì không thấy đất nữa.

Tục mât nó ở Ấn-độ

Nghệ nói rằng ở xứ Nepal thuộc Ấn độ của Hồng-Mao cai trị còn đến 419 người lớn tuổi và 15 719 người nhỏ tuổi. Sir Chandra-Shumabero là Thủ-tướng xứ Nepal, kiêm Thống-độc các đạo quân Hồng-Mao ở xứ ấy đã hứa rằng ông sẽ cấm tuyệt sự mât nó. Thế kỷ thứ hai mươi này mà cũng vẫn còn nghe tiếng mât nó thì cũng là thật nhưng nghĩ lại cho kỹ thì cũng là thường.

mà không lính thì tôi còn kẻ khác nữa.

Các chi em đều dùng dây hỏi: Kó gì?

Kó ấy là mười tám trăm bốn trăm bốn mươi bốn.

Nhà C-S-U-T HÁ ĐÔNG

Rồi đem treo trước cửa, có náo đi ngang cũng thấy "giải sắc bài" để là kinh tâm mà xa lánh.

Có hội đều cười và khen kẻ hay rồi mới thường Quít đi mua vài sản vật cho chi em này cầu rui năm cũ một cây vì đem này là đem này đây.

VIỆN TIỂU THO.

HƯƠNG TRUYỀN

Tin nước Tàu

Thượng Hải: số người đình công ở Thượng Hải tăng lên đến 250.000 người. Các xưởng đều đình công cả chỉ trừ vài nhà máy sợi của Nhật. Số dây thép nước, nhà máy điện còn làm việc thôi. 1.500 lính thủy Hồng-Mao và Langsa đã lên bộ để bảo vệ các Tò giới. 400 lính thủy Hoa kỳ cũng ở tại Thượng Hải.

Thượng Hải 19 Jun. - Ba chiếc tàu binh của Nhật đã tới Thượng Hải. Các nơi vẫn còn rối loạn. Một người lính cảnh sát Hồng-Mao bị trọng thương. Bốn học sinh đều nhào nhào lên đòi khởi chiến với Hồng-Mao, và đòi lại đất Tàu đã nhượng cho ngoại quốc ở Chungking rất là nguy ngập. Lãnh sự Nhật và Lãnh sự Hồng-Mao đã bỏ tòa Lãnh sự trốn mất. Những người Âu châu ở Thượng Hải không dám ra khỏi nhà, các phố xá đều đóng cửa cả.

Liệt-cương đã điện lên Bắc kinh được châu phủ Trung-Hoa mau mau giúp cho yên loạn.

Tin nước Nga (Russie)

Thánh phủ Soviet đã bắt được một hội bí mật tên là "Nước-Nga của người Nga" và đã kết án cho hội ấy làm trịnh tham cho nước Pologne. Belavina là cựu Đô-đốc đạo quân của vua Nga và nhiều viên quan vô thuộc về đạo quân Cờ đỏ ở miền Nam đã bị bắt. Tòa án binh ở Kiel đã kết án Đô đốc Belavina là người phản quốc phải xử tử, 12 viên quan vô và một người dân bị phải án tử.

Nga bắt giữ giết cho Tàu

Đảng xã-vết cho khi giới tư con đường Tây-bá-lợi ở địa phận của Verkhutinsk Kintcha đến địa giới ngoại Mông cổ. Những khi giới ấy từ từ sa-mao Gohi rồi dùng ngựa chở đi phân phát mọi nơi. Muốn cho cho cho sự ám-muội này tương Feng tuyên ngôn rằng con đường từ Kalgan đến Ourga rất nguy hiểm cho khách bộ hành vì ở con đường ấy rất nhiều giặc cướp. Cái thuật của Feng cũng khôn ngoan thật nhưng làm sao cho được muốn ngăn con mắt thế gian Đảng Soviet cũng đã tìm tằm thật bộ nhứt thiết không chịu dục cuộc hội nghị Genève.

Tin nhà thám-hiêm Amundsen

Ông Amundsen đi thám hiểm Bắc cực đã về Spitzberg. Ông nói máy-bay của ông đã đến Bắc cực khoảng 87-44 và khoảng 88-40 thì không thấy đất nữa.

Tục mât nó ở Ấn-độ

Nghệ nói rằng ở xứ Nepal thuộc Ấn độ của Hồng-Mao cai trị còn đến 419 người lớn tuổi và 15 719 người nhỏ tuổi. Sir Chandra-Shumabero là Thủ-tướng xứ Nepal, kiêm Thống-độc các đạo quân Hồng-Mao ở xứ ấy đã hứa rằng ông sẽ cấm tuyệt sự mât nó. Thế kỷ thứ hai mươi này mà cũng vẫn còn nghe tiếng mât nó thì cũng là thật nhưng nghĩ lại cho kỹ thì cũng là thường.

mà không lính thì tôi còn kẻ khác nữa.

Các chi em đều dùng dây hỏi: Kó gì?

Kó ấy là mười tám trăm bốn trăm bốn mươi bốn.

Nhà C-S-U-T HÁ ĐÔNG

Rồi đem treo trước cửa, có náo đi ngang cũng thấy "giải sắc bài" để là kinh tâm mà xa lánh.

Có hội đều cười và khen kẻ hay rồi mới thường Quít đi mua vài sản vật cho chi em này cầu rui năm cũ một cây vì đem này là đem này đây.

VIỆN TIỂU THO.

Tin vua O-tô

Vua O-tô là ông Ford đã lập một nhà chế tạo ở Pháp, như thế là có thể đỡ tiền chuyển chỗ. Những mảnh O-tô ở Hoa-kỳ chờ qua chỉ ráp lại và sơn là xong; ông nghĩ rằng mỗi ngày có thể ráp xong 150 cái xe cam-i-ông. Đầu tháng Aout này số ấy sẽ cất xong. Người Hoa-kỳ họ không ngoan thật mà cũng giỏi thật! Họ được cái huy hiệu làm chủ nhân ông trong thế giới thật không phải là không xứng đáng vậy. Bao giờ người mình chế được O-tô cho người mình dùng? Bao giờ đồng tiền của người mình sẽ dùng vào chỗ hữu ích? Tuổi lại trông cho dài cổ, người mình họ giàu, họ vật bực mua được Hội đồng công xong!

Cuộc hội nghị về việc buôn bán bông-vải trong thế giới

Cuộc hội nghị này đã mở hôm ngày 3 Jun ở Vienne (kinh đô nước Anhriche) có quan Giám-quốc và các viên Hội đồng chánh phủ Âu dự hội. Có 350 người đại-biểu của 21 nước đến dự hội. Anh, Nhật, Pháp, Hoa kỳ, Ấn độ, Húc, Ai-cập, (Egypte) Ba-tư (Persie), Thổ nhĩ kỳ (Turquie) đều có phái đại-biểu đến.

Đường ở Hoa-kỳ

Đất trồng mía và trồng củ cải làm đường ở Hoa-kỳ năm 1922 mới có 606.000 acres, năm 1923 lên 783.785 acres, đến năm 1924 thì lên 924.454 acres nghĩa là 264.100 trong năm 1924 thế giới sản xuất được 22.000.000 tấn đường hơn năm 1923 ba triệu tấn, hơn năm 1913 bốn triệu tấn. Trong số 22 triệu tấn sản phẩm thì một phần ba (Mỹ) đã sản xuất được đến 5 triệu tấn rồi.

Đường xuất cảng ở Bồ-lô-nhê (Pologne)

Nghề làm đường ở Pologne năm nay thật là phát đạt. Người ta ước đã cho ra khỏi hải cảng Danzig được 160.000 tấn; hải cảng Stettin 30.000 tấn và bán cho Nga 60.000 tấn. Những xứ tiêu thụ đường Pologne nhiều nhất là Anh, Pháp, Bỉ (Belgique) và các xứ ở bán đảo Xit-câu-di-na-vô.

Tổ lại bên Hoa kỳ

Hơn 25 năm nay nghề tơ lụa bên Hoa-kỳ phát đạt một cách rất mau chóng. Hội năm 1899 bên Hoa kỳ mới có 483 xưởng dệt tơ lụa, 65.416 người thợ, tiền vốn 81.082.000 đô-la, trị giá tơ lụa làm ra được 187.258.000 đô-la. Đến năm 1921 thì số xưởng dệt tơ lụa tăng lên 1.012 xưởng, 108.170 người thợ, tiền vốn 210.072.000 đô-la. Tơ lụa làm ra trị giá 254.011.000 đô-la và các vật bằng tơ trị giá 174.442.000 đô-la và tiền công thợ thấy hết 47.108.000 đô-la. Đến năm 1921 thì số xưởng dệt tơ lụa tăng lên 1.012 xưởng, 108.170 người thợ, tiền vốn 210.072.000 đô-la. Tơ lụa làm ra trị giá 254.011.000 đô-la và các vật bằng tơ trị giá 174.442.000 đô-la và tiền công thợ thấy hết 47.108.000 đô-la. Đến năm 1921 thì số xưởng dệt tơ lụa tăng lên 1.012 xưởng, 108.170 người thợ, tiền vốn 210.072.000 đô-la. Tơ lụa làm ra trị giá 254.011.000 đô-la và các vật bằng tơ trị giá 174.442.000 đô-la và tiền công thợ thấy hết 47.108.000 đô-la.

Tơ sống tiêu thụ trong mười năm

Năm

1909 12 733.002 livres américaines

1914 13 869.230

1919 18 475.714

1920 21 119.254

1921 tiêu thụ hết 26.941 cuộn tơ lụa

1922 30 835

Trong 4 tháng đầu năm nay tiền thu được 35.655 cuộn tơ lụa năm 1923 164/100.

Tiền Đức nạp cho Đồng-minh

Theo hội nghị Dawes Đồng-minh cho Đức nạp mỗi năm 1000 triệu mắ-không bằng vàng. Tiền này chia ra làm hai kỳ, đến hạ tuần tháng Février thì Đức phải nạp cho Đồng-minh cả thảy là 500 ngàn triệu mắ-không bằng vàng vậy thì đến kỳ Đức phải nạp cho

Đồ âm công kiểu văn minh họ, đạo khiến hoặc di xe hơi cũng dạng của Huỳnh-trí-Phủ đã chế tạo ra hơn 10 năm rồi lục châu đều biết tốt và đẹp nhất trong nước Annam, may dọn để cho mượn tại Cholon đường Cây-mai số nhà 33 và 33 bis cần dùng xin đánh dây thép hoặc gọi thư nội trong một ngày sẽ có đồ đem đến tận nơi chở bằng xe hơi không trả, giá từ 100,00 sấp lên sẽ có đồ đi xứng đáng

100

Có trụ bán tại nhà tôi, và tại tiệm bán
hàng tây, hàng tàu, chợ chợ tôi, là N.
Nguyễn Khắc-Trương, ở đại lộ Bonnard,
số 22.

NGUYỄN-THỊ-THẮNG
Propriétaire de la Fabrique
de Biciclos Quin-Ne
15 Rue Laryvrière
Lyon

